

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VII. Secuta Concilium in Bohemia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

VII. Harum rerum fama nec opinato accepta, Sigismundus, qui interea Romanam profectus, à Pontifice Imperiale diadema suscepserat, in Bohemiā reuersus, & à Bohemis, etiam ab Hussitis pro Rege agnitus est. Hussitæ similiter, ab Excommunicatione absoluti, ad Ecclesiæ vnitatem redierunt, cui Rokyzana sacerdos & Doctor præcipius Hussitarum, vna cum aliis eiusdem sectæ aut signatis, iuramentum obedientiæ & fidelitatis præstiterunt, promittens, se pacta inter delegatos inita seruaturum & à Romana Ecclesiæ fide non defectorum, permissa interim ihs, qui vt vellent, utriusque speciei communione, donec à Concilio Basileensi certi quid super ea restauatur. At eodem die quum in Catholica Ecclesia sacris, quæ Catholico ritu celebrabantur, interesset, consenso altari, Laico cuidam communionem sub utraque specie porrexit Hæc eius audacia(neq; enim in Catholica Ecclesia id facere ei licebat) patum absuit quin nouas rufus excitarit turbas: sed prævalente publicæ utilitatibus respectu, inquieti hominis insolentia ferenda potius, quam nouis tumultibus occasio danda videbatur. Nec sic tamen ille quiescere potuit, donec tandem regno fuit electus. Secundum hæc Sigismundus rex Episcopis quibusdam negotium dedit, Missam ab Hussitis corruptam instaurandi, explosis quas vernacula lingua illi adiecerant, cantiunculis; itemque religiosos utriusque sexus in monasteria, vel potius ruinas monasteriorum reducendi. Post multas actiones, tandem à Concilio decretum fuit, communionem sub utraque specie ex veteri Ecclesiæ statutis non esse necessariam. Peterant etiā Hussitæ libertatem parvulissacram Eucharistiam communicandi, nec non Euangeliæ & Symbolum in Missis populari lingua legendi: sed in utroque repulsa passi sunt. Mortuo Sigismundo Anno 1437. V. Id, Decemb Znoymæ in Moravia; nec multo post etiam Alberto Austriaco ipsius per filiam Elisabetham genero & successore ad A. 1439. seditionis ille Rokyzana in Bohemiā rediit, & cum suæ factionis hominibus effecit, vt Ladislaus Alberti filio, ut pote minorenne & sub matris Viduae potestate degente, ad quem tamquam legitimum hæredem Bohemiæ regnum pertinebat, præterito, alias eligeretur. Husitæ dicentibus(quo prætextu hæretici & olim plurimum ysi sunt, & etiamnum vtruant) eum qui ab alijs regatur idoneum esse non posse ad alios regendos. Regnum igitur Bohemi Bauariae Duci obtulerunt, quod ille mag-

no animo accipere retusauit. Tandem Regis loco duos Vicarios regni constituerunt, vnam qui Catholicis aliquantulum fauebat, alterum vero pertinacem Hussiticæ sectæ assecram: qui capita religionis, de quibus inter delegatos Concilij & Bohemos transactum fuerat, denuo mutarunt. Ad componendum vero hoc schisma Nicolaus Papa V. Legatum ad Bohemos miserat, Pragæ honorificè ab iisdem acceptum(b) sed non multo post, furore Hussitarum, Rokyzanam Archiepiscopum sibi postulantum, recrudescente, clam discedere coactum. Quin & Gubernatorem alterū Bohemi ad extrema progressi, carceri incluserunt, (in quo is miserabiliter perit) tam spiritualia quam temporalia pro libitu suo disponentes, & tam Pontifices quam Reges sua sibi auctoritate constituentes. Rokyzana enim Archiepiscopi nomine & dignitate non contentus, supremi quoque in Bohemia Pontificis potestatem sibi arrogauit. Tandem furore populi paullum remittente, modestiorum consilio & opera Ladislaus rex acceptus, & Pragæ vistatis Catholica Ecclesiæ ceremonijs coronatus fuit.

Tanto vero Ladislaus Catholicam amplexus erat religionem studio, ut numquam hæreticorum sacrissimam conuentualis interesse, aut eorum tempora intrare voluerit, quamuis rogatus. Quiammo quum a Rokyzana quidam sacerdos subornatus esset, vt Rege præsente Missam celebraret, Rex vbi accepit hæreticum esse, quamprimum inde eum abscedere iussit; ni faceret extrema interminatus. Rokyzanam vero cum suis vbiique & semper contempsit, quamvis ille potestatem tyrannice admodum exerceret. Quumque ille in festo Corporis Christi sacram Eucharistiam per utrem deficeret, Rex illum è fenestra conspicatus nullum reverenter signum præbuit. Percunctantibus amicis; cur nullum, honorem sanctissimo Sacramento exhiberet. Non me latet, inquit, divinissimum Christi corpus dignius esse quam ut sati umquam à me honorari possit, nec mea reverentia gloriam eius auget, neque de honestate decus imminentius. Verum mihi caudendum est, ne dum Christum honoro, sacrilegium presbyterum Rokyzanam vulgo approbasse videar, quorum plerumque mores à Principiis pendent exemplo. Nec illi me Deum contempnisse putabant, cuius sacrissimum corpus in Catholici presbyteri manu me semper summu honoribus prosequentem viderunt. Aliud eiusdem monitionis notabile factum proditur. Nam ex

Hun-

b Anno 1448.

gia reuertenti, Rokyzana cum Clero suo obuiam processit, magnam pompam ducens, & habita oratione de fausto ac felici reditu est congratulatus. Rex autem haereticum & pestiferum hominem toruis oculis inspiciens, nullas ei gratias egit: ubi vero Catholicæ Ecclesiæ Sacerdotes, sacra ferenates, occurserunt, Hos, inquit, *Dei ministros agnosco*. Et ex equo desiliens, consalutatis omnibus, sacram crucem oculatus est. Licet vero quæm Ladislai Regis pietate, & exemplo, tum Franciscani cuiusdam Monachi, à Pontifice missi, sermonibus Catholicis ritus in Bohemia & Moravia pauplatim resuscitare inciperent; vna tamen nec opinata Ladislai mors Anno 1457. X. Calend. Decembr. omnem spem euertit, & susque deque omnia miscuit, Veneno intereratum suspicio fuit: cuius culpa quidam Rokizanam affinem fuisse dicunt. Defuncto Rege, multis regnum ambicibus tandem Baro quidam Gyrisko de Podiebrat Bohemus, Rokizanæ postissimum & Hussitarum opera Rex electus fuit, frustra Catholicæ stam Bohemis quam Moravis & Silesijs secesso opponentibus: quos nouus Rex Georgius (hoc enim ei nomen erat) vi & armis imperata facere coegerit.

Georgio, Hussitica labe infecto, regnante, Haeresis in Bohemia caput plae extollere ac triumphare coepit. Tum Praga urbs duos Archiepiscopos, Catholicum unum, Hussitam alterum, non sine tacti monstri detestatione vidit. Rex nihilominus ad Papam Pium II. Legatos misit, qui suo tamquam Christiani Principis nomine obedientiam ei praestarent, ea lege, ut pacta conventa (que Compactata vocant) Bohemorum, & imprimis de utriusque specie communione, Pontifex approbaret. Quod, ubi Papa denegavit, oratores re infecta domum reversi sunt. Rex hoc indigne ferens, indixit generalem totius regni conveatumq[ue]d quem & à Papa missus fuit Apostolicus Legatus. Quum vero Rex ad Ecclesias obedientiam redire nollet, à Pio primum, deinde à Paullo II. quoque illius successore excommunicatus, & Bullæ in Cœna Domini insertus est, publice etiam Christianorum crucifixatorum, contra ipsum pronunciata expeditio, & Matthias Hungariae rege in ipsius locum succedere iusso. Sic duorum istorum, varia fortuna diu inter se belligerantum, contentiobus Bohemiarum regnum misere discissum fuit, & multis calamitatibus vexatum.

Tandem adigente conscientia, Georgius Rex

à Saxoniz Ducibus petijt, ut ipsorum intercessio ne cum Pontifice reconciliaretur; aut imperaret saltim, si excommunicationis contra ipsum latam sententiam tollere omnino nollet, suspenderet saltim quoad ipse audiretur. Sed quemadmodum Ecclesia neminem è gremio suo excludit, sic in ijs quicunque semel exciderunt recipiendis, cunctanter & prudenter agit. Pontifex tamen in hac petitione minime difficultem præbuit, & de causa ipsius, ut & pœnitentia, cognitum se promisit. Sed antequam revertentes ex urbe Legati, rex Georgius morbo consumptus obiit: post cuius mortem inter Mattheiam Hungariae Regem, & Uladislauum Casimiri Poloniae regis filium, magna contentio ne de regno certatum fuit, facta tandem eius divisione, ut Moravia, Silesia & Lusatia Marchiæ cedent, reliquum penes Uladislauum maneret. Hic exitus fuit Georgij, qui ex haereticis primus & ultimus Bohemiarum rex fuit: quæ tot tantisque malis fessa, sub Uladislao & Ludouico regibus postea Hussitis religionem suam exercendi libertatem & pacem indulxit.

DE PICARDIS ET CALIXTINIS

corumque errore: deque ijs motibus qui Luther exorto & religionis mutationem aggresso in Bohemia extiterunt.

CAPUT V.

ARGUMENTUM.

- I. De Calixtinis, & eorum circa utramque speciem in Eucharistia Sacramento errore, ac argumentis.
- II. De Picardis, & Lutheri de ijs iudicium.
- III. Lutherus mutata sententia, Picardos fraternitate dignatur
- IV. Bohemi Lutheri & Lutherana doctrine defensionem suscipiunt.
- V. Ferdinandus leges contra Hussitas & Calixtinos.

- I. BOHEMIÆ regno vehementer afflito, tamquam corpori male affecto, qui sequuti sunt reges quiete aliqua potius quam violento remedio opus esse iudicantes, ac simul Hussitarum in-

terdictionem & clausuram iustitiam impetravimus.